

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság [REDACTED] végrehajtást kérőnek [REDACTED] adós elleni végrehajtási ügyében a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2021. szeptember 9. napján kelt 0101-4.Vh.3999/2021/7. számú végzése ellen az adós által 8. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatja, és az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (a továbbiakban: Vht.) 34. § (2) bekezdés második mondata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése végett.

Kezdeményezi továbbá a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés alkalmazásának kizárását a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 0101-4.Vh.3999/2021. számon, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság előtt 52.Pkf.637.611/2021. számon folyamatban lévő ügyben.

A másodfokú bíróság az adóssal szemben jelenleg [REDACTED] Végrehajtói Irodája előtt 0223.V.0148/2021. ügyszám alatt folyamatban lévő végrehajtási eljárást az adós tulajdonát képező, [REDACTED] helyrajzi számú, természetben [REDACTED] szám alatt található ingatlanra vonatkozó végrehajtási cselekményekre kiterjedő hatállyal az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig felfüggeszti.

Egyebekben az elsőfokú végzést helybenhagyja.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság végzésében az adós végrehajtás felfüggesztése és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése iránti kérelmét elutasította.

Az indokolásában utalt az adóssal szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásra, az adós által a 2021. május 31. napján kelt beadványában előterjesztett végrehajtási kifogásra, és költségmentesség engedélyezése iránti kérelemre, valamint a 3. sorszámu végzésben írtakra. Ismertette az adós végrehajtás felfüggesztése és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése iránti kérelmét, amelyeket nem látott megalapozottnak. Idézte a jelen ügyben még alkalmazandó 1952. évi III. törvény (Pp.) 155/B. § (1)-(3) bekezdéseit, jelezve, hogy abban kellett állást foglalnia, hogy indokoltnak látja-e az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését az 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 34. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása érdekében.

Rámutatott arra, hogy a végrehajtási eljárás tárgya egy olyan, jogerősen megítélt követelés, amelyet az adós nem teljesített. Ha az adós a végrehajtás során becsérték kifogást terjeszt elő és a kifogásnak a bíróság helyt ad, a szakértő költségét ebben az esetben is az adós viseli, a költség másra nem terhelhető, mivel a végrehajtás megindítására az adós okot adott. A fentiekre figyelemmel – mivel a szakértő költségét az adós által előterjesztett becsérték kifogás esetében minden esetben, tehát a kifogásnak helyt adás és annak elutasítása esetén is mindenképpen az adós viseli – nem indokolt ezen

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: III/ 0 0 2 7 4 - 0 / 2022	
Érkezett: 2022 JAN 26.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 1 BÍRÓSÁGI AKTA db	lu

Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.

költség tekintetében a költségmentesség lehetőségének biztosítása. Erre hivatkozással az elsőfokú bíróság nem tartotta indokoltnak az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését, és ezért határozott a végzése rendelkező része szerint. Végül tájékoztatta az adóst, hogy nincs olyan kormányzati intézkedés, amely a veszélyhelyzetre tekintettel a végrehajtások felfüggesztését rendeli el.

Az adós a fellebbezésében kérte elsődlegesen az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését, másodlagosan az elsőfokú végzés megváltoztatását, amelyet alaptalannak, indokolatlannak, törvénysértőnek és részrehajlónak tartott. A fellebbezése indokolásában kiemelte, hogy a bíróság feladata a megfelelő jogszabályok alkalmazása. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azzal, hogy figyelmen kívül hagyta az adós által hivatkozott, az Alaptörvényben szereplő, magasabb rendű jogszabályt, és önkényesen bírálta felül azt, technikailag elvonta a jogalkotó hatáskörét. Hivatkozása szerint a bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy a két, eltérő szintű, adott esetben ellentmondó jogszabály között válasszon, hanem a magasabb rendű jogszabályt köteles betartania. Amennyiben pedig a bíróság erre hatáskör hiányában alkalmatlan, meg kellett volna keresnie legalább az Alkotmánybíróságot ez ügyben. Vitatta, hogy a végrehajtás megindítására okot adott. Kiemelte, hogy az Alaptörvény szerint nem lehet vagyoni helyzet alapján hátrányosan megkülönböztetni senkit, ezért az ezzel kapcsolatos mérlegelési körbe nem tartozhat bele az a téma, hogy az adós felel, vagy sem az előállt helyzetért, csak és kizárólag a vagyoni helyzete. Hangsúlyozta, hogy a bíróság feladata nem annak a kérdésnek az eldöntése volt, hogy ki felel az előállt helyzetért, hanem az értékbéslés tartalmával kapcsolatos költségmentesség elbírálásához a magasabb rendű jogszabály alkalmazása, meglévő, eltérő hierarchiájú jogszabályok ellentmondása esetén a magasabb rendű igazságszolgáltatási szerv és a jogszabályalkotó megkeresése. Jelezte, hogy ez utóbbi lehetőséggel az elsőfokú bíróság nem is foglalkozott, indokolás nélkül kikerülte ezt a kérdést, pedig erre vonatkozó indokolás nélkül indokolatlan és megalapozatlan a döntése. Hatáskör hiányában pedig az elsőfokú bíróság döntésével szemben érvénytelenségi körülmény is fennáll.

A fellebbezésre észrevétel nem érkezett.

A fellebbezés nagyobb részt alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok, és az adós által előadott indokok ismeretében tévesen határozott az adós Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése iránti kérelme, és részben a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelme elutasításáról, ugyanis – a másodfokú végzés további részében kifejtett indokok alapján – mindkét kérelem (illetőleg a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem részben) megalapozott volt, ezért határozott a másodfokú bíróság a Vht. 9. §-a szerint alkalmazandó Pp. 259. §-a és 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatásáról, a Pp. 155/B. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezéséről, és a Vht. 49. § (2) bekezdése és a Pp. 155/B. § (3) bekezdése megfelelő alkalmazásával az adóssal szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárás részleges – az elbírálás alatt lévő végrehajtási kifogással érintett vagyontárgyat érintő – felfüggesztéséről. Az egyéb végrehajtási cselekmények vonatkozásában a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem elutasítására helytállóan került sor.

Az elsőfokú végzés indokolásában írtak miatt a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a végrehajtás tárgya nem egy bíróság által jogerősen megítélt követelés, hanem egy közjegyzői okiratban foglalt kölcsönszerződésből eredő tartozás, és bár e közjegyzői okirat végrehajtási záradékolásával a végrehajtás elrendelésére valóban az adós önkéntes teljesítésének elmaradása miatt került sor, ez a

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

körülmény az adós által kifogásolt jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során nem vehető figyelembe, mint ahogy az sem releváns, hogy a becsérték kifogás eredményessége vagy eredménytelensége esetén a szakértői költség viselésére ki köteles, ugyanis a kifogásolt jogszabályi rendelkezés a megjelölt költségkedvezmények biztosítása lehetőségének tilalmával az e költségek *előlegezésére* a vagyoni helyzetüknél fogva képtelen jogosultakat fosztja meg a tényleges jogorvoslat lehetőségétől, függetlenül attól, hogy adósról, végrehajtást kérőről, vagy egyéb érdekeltről van-e szó.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELJÁRÁSÁNAK KEZDEMÉNYEZÉSE

A tényállás

A végrehajtást kérő 2017. évben előterjesztett kérelme alapján [REDACTED] a közjegyző 11077/Ü/3102/2017. ügyszámom 2020. október 18. napján végrehajtási záradék kiállításával végrehajtást rendelt el az adóssal szemben egy kölcsönszerződésből eredő követelés tekintetében, amely végrehajtási eljárás jelenleg [REDACTED] Végrehajtói Irodája előtt 0223.V.0148/2021. ügyszám alatt van folyamatban.

Az adós végrehajtási kifogása

Az eljáró végrehajtó a 2021. április 29. napján kelt /51. sorszámú intézkedésében („Ingatlanvégrehajtás esetén ingatlan becsértékének közlése”) megállapította az adós tulajdonát képező ingatlan beköltözhető és lakott becsértékét. Az intézkedéssel szemben az adós – sérelmezve a végrehajtó által a lakott állapotra meghatározott becsértéket – az előírt határidőben végrehajtási kifogást terjesztett elő, egyúttal kérte költségmentesség engedélyezését, jelezve, hogy 2021. január 30-án állása megszűnt, jövedelme jelenleg nincs, és előző félévig többnyire betegállományban volt.

Az elsőfokú bíróság eljárása, és az adós nyilatkozata (indítvány az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére)

A végrehajtó a kifogást a szükséges végrehajtási iratokkal együtt az elsőfokú bírósághoz beterjesztette. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 0101-4.Vh.3999/2021/3. számú végzésében – a kérelmek elutasításának terhe mellett – egyrészt felhívta az adóst a költségmentességi kérelme hiányainak pótlására, valamint az Vht. 34. § (2) bekezdésében írtakról való tájékoztatást követően felhívta az adóst arra, hogy 15 napon belül pótolja a becsérték kifogása megjelölt hiányát: igazolja, hogy a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bírói Letéti számlára letétbe helyezett 177.500,- Ft szakértői díjelőleget.

Az adós a felhívásra beadott, 5. sorszámú beadványában a költségmentességi kérelme hiányait pótolta, egyúttal jelezte, hogy panasszal kíván élni amiatt, hogy a bíróság olyan díjelőleget kíván befizettetni vele, amellyel kapcsolatban tudja, hogy nincs tartaléka. Álláspontja szerint a Vht. 34. § (2) bekezdése rossz törvényi passzus, mert hátrányosan megkülönbözteti azoktól, akiknek van tőketartaléka, és a vagyoni helyzete alapján jogorvoslati lehetőséget von el a bíróság tőle azokkal szemben, akik a díjelőleget ki tudják fizetni. Idézte az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdését, rögzítve, hogy a Vht. 34. § (2) bekezdésének második mondata alaptörvény-ellenes. Szükségesnek tartotta emiatt az Alkotmánybíróság eljárásának a kezdeményezését, és annak befejezéséig az eljárás felfüggesztését. A szakértői díjelőleg letétbe helyezésére és annak igazolására nem került sor.

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

Az elsőfokú bíróság határozatai

Az elsőfokú bíróság a 0101-4.Vh.3999/2021/6. számú végzésében az adós 2021. május 31. napján kelt végrehajtási kifogását hivatalból elutasította. Az adós költségmentesség iránti kérelmét ugyancsak elutasította. Rögzítette, hogy az eljárás illetékmentes. Az indokolásában kiemelte, hogy az adós a végrehajtási kifogásában a becsérték közlésben hivatkozott 177.500,- Ft szakértői díjelőleg letétbe helyezését nem igazolta, ezért határozott az elsőfokú bíróság a Vht. 217. § (5) bekezdésében írtak alkalmazásával a végzése rendelkező része szerint, a költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet pedig a Pp. 85. § (2) bekezdés a) pontjára utalással utasította el.

Az elsőfokú bíróság a 0101-4.Vh.3999/2021/7. számú végzésében az adós végrehajtás felfüggesztése és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése iránti kérelmét elutasította, e kérelmeket – a másodfokú végzés korábbi részében írtak szerint – alaptalannak tartotta.

Az adós fellebbezése

Az adós mindkét elsőfokú határozattal szemben fellebbezéssel élt, és abban elsődlegesen az Alkotmánybíróság eljárása kezdeményezésének a mellőzését sérelmezte, jelezve, hogy a Vht. 34. § (2) bekezdésének második mondata kirekesztő, hátrányosan megkülönböztető, noha az Alaptörvény értelmében nem lehet vagyoni helyzet alapján hátrányosan megkülönböztetni senkit. Ezért – a fellebbezésében írtak tartalma szerint – szükségesnek tartotta az adott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és a jelen ügyben annak alkalmazása mellőzését.

Az ügy alapjogi érintettsége

Az elsőfokú bíróság az adós fellebbezésében felülvizsgálni kért 0101-4.Vh.3999/2021/6. számú végzésében az adós végrehajtási kifogását arra figyelemmel utasította el érdemi vizsgálat nélkül, hogy noha az adós – a Vht. 34. § (2) bekezdés második mondatának tiltó rendelkezése miatt nem engedélyezhető költségmentesség és költségfeljegyzési jog kedvezménye hiányában – köteles lett volna az előírt szakértői díjelőleget letétbe helyezni, és azt igazolni, e kötelezettségének a csatolt iratokkal alátámasztottan rossz vagyoni helyzetére tekintettel eleget tenni nem tudott, így az egyébként a Vht. által adott esetben biztosított jogorvoslati jogával ténylegesen nem élhet. A Vht. 34. § (2) bekezdésében írt rendelkezéseket a jelen ügyben alkalmazni kell, a bekezdés második mondata azonban olyan tiltó rendelkezést tartalmaz, amely az Alaptörvényben rögzített alapjogokat sért: a törvény előtti egyenlőséget, az alapvető jogoknak mindenki számára való, (adott esetben vagyoni helyzet szerinti) megkülönböztetés nélküli biztosítását, és a jogorvoslathoz való jogot.

A vonatkozó jogszabályi rendelkezések

Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései:

XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

XV. cikk (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

A Vht. vonatkozó rendelkezései

34. § (2) A szakértő és szakértő-becsüs közreműködésével és az árverés közhírré tételével felmerülő költségeket az köteles előlegezni, aki ezeket az intézkedéseket kérte. *A költségekre a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog nem vehető igénybe.*

(Az ingatlan becsértéke)

140. § (7) Ha a közléstől számított 15 napon belül végrehajtási kifogást terjesztettek elő, a becsértéket a bíróság – szükség esetén szakértő közreműködésével – állapítja meg. *A becsérték megállapításával szemben előterjesztett, a becsérték bíróság általi megállapítására irányuló végrehajtási kifogás előterjesztésével együtt letétbe kell helyezni az igazságügyi szakértő díjának fedezésére szolgáló, a miniszter rendeletében meghatározott összeget.*

(Végrehajtási kifogás)

217. § (1) A végrehajtónak a végrehajtási eljárás szabályait és a végrehajtási kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: intézkedése) ellen a fél vagy más érdekelt végrehajtási kifogást (a továbbiakban: kifogás) terjeszthet elő a végrehajtást foganatosító bírósághoz. E § alkalmazásában a végrehajtási eljárás szabályainak lényeges megsértése az olyan jogszabálysértés, amelynek a végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatása volt.

217. § (5) *Ha a kifogás elkészett, nem tartalmazza a miniszteri rendeletben meghatározott szakértői díjelőleg letétbe helyezéséről szóló igazolást, vagy olyan intézkedés ellen irányul, amely nyilvánvalóan nem lényegesen jogszabálysértő, továbbá ha a kifogást az előterjesztő felhívás ellenére hiányosan adja be, a bíróság a kifogást hivatalból elutasítja.* Azt, aki a kifogást elutasító végzés ellen nyilvánvalóan alaptalan fellebbezéssel él, a másodfokú bíróság pénzbírsággal (Pp. 166. §) sújthatja.

39/2012. (VIII. 27.) KIM rendelet az ingatlan becsértékének bíróság általi megállapítására irányuló végrehajtási kifogás előterjesztésével együtt letétbe helyezendő szakértői díj előlegének összegéről (a továbbiakban: R.)

1. § A végrehajtási kifogást előterjesztő által az ingatlan, vagy az ingatlan meghatározott tulajdoni hányada végrehajtó által közölt becsértékének (a továbbiakban együtt: becsérték) megállapításával

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

szembeni, a becsérték bíróság általi megállapítására irányuló végrehajtási kifogás előterjesztésével együtt az igazságügyi szakértő díjának fedezésére letétbe helyezendő összeg

a) 10 000 000 forint alatti becsérték esetén a becsérték 0,75%-a,

b) 10 000 000 forint és azt meghaladó összegű becsérték esetén 75 000 forint és a 10 000 000 forint feletti rész 0,25%-a

legalább azonban 20 000, és legfeljebb 300 000 forint.

2. § (1) Az 1. § szerinti összeget a bíróságon kezelt letétekről szóló rendeletnek az igazságügyi szakértői díj letétbe helyezésére vonatkozó szabályai szerint *kell* a végrehajtási kifogást elbíráló bíróság székhelye szerint illetékes bírósági gazdasági hivatal *letéti számlájára befizetni*.

(2) A végrehajtási kifogás előterjesztésekor a végrehajtási kifogáshoz mellékelni kell a befizetés igazolását. A befizetés teljesítésére irányuló fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a becsérték közléséről szóló végrehajtói irat sorszáma is tartalmazó végrehajtói ügyszámot.

Pp. vonatkozó rendelkezései:

84. § (1) Azt a természetes személy felet (ideértve a beavatkozót is), *aki jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a perköltséget fedezni nem tudja, jogai érvényesítésének megkönnyítése végett – kérelmére – részleges vagy teljes költségmentesség illeti meg*. A költségmentesség az alábbi kedvezményeket jelenti:

b) mentesség az eljárás során felmerülő költségek (tanú- és *szakértői díj*, ügygondnoki és tolmácsi díj, pártfogó ügyvéd díja, helyszíni tárgyalás és szemle költsége stb.) *előlegezése* és – ha e törvény másként nem rendelkezik – megfizetése alól.

84. § (4) Az (1) bekezdés b) pontja alá eső azon költségeket, amelyeknek előlegezése alól a költségmentességben részesülő fél mentesül, az állam előlegezi, kivéve az ügygondnoki díjat.

2016. évi CXXX. tv. (új Pp.) vonatkozó rendelkezései:

94. § (1) „A felet – ideértve a beavatkozót is – a perben *a jogai érvényesítésének az elősegítése érdekében* az alábbi költségkedvezmények illethetik meg:...”

A másodfokú bíróság álláspontja és jogi indokai

A jogorvoslathoz való jog alkotmányos alapjog. Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (7) bekezdése deklarálja, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.” A jogorvoslathoz való jog egyike az igazságszolgáltatással kapcsolatos legfontosabb emberi jogoknak, azt a Magyarország által ratifikált mindkét alapvető emberi jogi egyezmény /a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (14. Cikk 5. pont), és az Emberi Jogok Európai Egyezménye (13. cikk)/ deklarálja. *A jogorvoslathoz való jog* olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyat tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, *tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg*, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat *felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség* más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni.

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

Az Alkotmánybíróság határozatában rögzítette, hogy a formális és a jogi szabályozás miatt eleve kilátástalan jogorvoslat nem kielégítő [22/1995. (III. 31.) AB határozat]. Egy másik határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény megköveteli, hogy *a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön* és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására [22/2013. (VII. 19.) AB határozat]. Arra is rámutatott az Alkotmánybíróság, hogy *a jogorvoslathoz való jog gyakorlásához – egyebek mellett – elengedhetetlenül szükséges, hogy az érintettek azzal ténylegesen élhessenek (valamennyi érintett – arra jogosult személy – ténylegesen élhessen, élni tudjon)* [17/2015. (VI. 5.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság egy további határozata szerint *a jogorvoslatnak ténylegesnek és hatékornak kell lennie*, így nemcsak abban az esetben állapítható meg az *alapjog sérelme*, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták, hanem akkor is, *ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni*. Ilyen helyzet állhat elő, ha a jogorvoslati jog gyakorlását a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot [3285/2017. (XI. 14.) AB határozat]. Végül utal a másodfokú bíróság az Alkotmánybíróság IV/605/2017. számú, alkotmányjogi panaszt elutasító határozatában írtakra is, amely határozat ugyan a jogorvoslathoz való jog gyakorlásának és a perköltségviseléssel kapcsolatos kötelezettségnek az összefüggéseit vizsgálta, de abban a testület a jelen kezdeményezés szempontjából releváns megállapítást tett, amikor leírta, hogy *a jogorvoslathoz való jog sérelmét* megítélése szerint a perköltségviselésre vonatkozó szabályoknak csak az olyan értelmezése vethetné fel, *amely a jogorvoslati jog tényleges érvényesítését korlátozná, vagy tenné lehetetlenné*.

Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése értelmében az e bekezdésben alapjogként megjelölt jogorvoslathoz mindenkinek joga van. E rendelkezést az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdésével összevetve az is rögzíthető, hogy e jog mindenkit egyenlően kell, hogy megillessen, és a XV. cikk (2) bekezdése értelmében ez az alapvető jog mindenki számára bármely megkülönböztetés, így vagyoni helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosított. A jelen végrehajtási ügyben alkalmazandó Vht. 34. § (2) bekezdés második mondata ugyanakkor – figyelemmel a Vht. 140. § (7), 217. § (5) bekezdésére, és a R. rendelkezéseire is – a fenti alapjogokat sérti, azokkal ellentétes rendelkezést tartalmaz (emiatt alaptörvény-ellenes), mivel egyértelműen különbséget tesz a végrehajtási eljárásban a végrehajtó által megállapított ingatlan becsértékkel szemben a Vht. által biztosított jogorvoslattal élni kívánó, azaz a végrehajtási kifogás előterjesztésére jogosultak között azok vagyoni helyzete szerint, és emiatt a becsértéket megállapító végrehajtói intézkedés kapcsán a Vht. valamennyi jogosult számára a tényleges és hatékony jogorvoslathoz való jogot, és e jog gyakorlása vonatkozásában a törvény előtti egyenlőséget nem biztosítja. Ellenkezőleg: a jogorvoslathoz való jog tényleges érvényesítését korlátozza, illetőleg egyes jogosultak tekintetében lehetetlenné teszi, hiszen engedélyezhető költségkedvezmény hiányában a bíróságnak még a szakértői díj előlegezésére igazoltan nem képes jogosult jogorvoslati kérelmét is érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania, kizárva ezzel az ő vonatkozásukban a tényleges jogorvoslatot, és megsértve a jogorvoslathoz való alapvető jogukat.

A végrehajtási eljárásban a Vht. 217. § (1) bekezdése a végrehajtás foganatosításával kapcsolatos jogorvoslatként biztosítja a végrehajtási kifogás előterjesztésének a lehetőségét a végrehajtónak a végrehajtási eljárás szabályait és a végrehajtási kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása ellen a fél vagy más érdekelt részére. A Vht. és a R. fent idézett rendelkezéseiből következően azonban az adós végrehajtás alá vont ingatlana becsértékének végrehajtó általi megállapítása esetén az ezen intézkedéssel szemben előterjesztett végrehajtási kifogásnál a kifogással élő fél vagy érdekelt – amennyiben a becsérték bíróság általi megállapítását kéri – köteles a szakértő közreműködésével felmerülő költséget is előlegezni (amelynek összege a R. szerint 20.000,- Ft-tól 300.000,- Ft-ig terjedhet), függetlenül a kifogással élő fél vagyoni helyzetétől, azaz attól, hogy a R. szerint kiszámítható szakértői díjelőleg

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

összegének megjelölt számlára való befizetésére képes-e vagy sem, hiszen a Vht. 34. § (2) bekezdés második mondata értelmében e költségekre a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog nem vehető igénybe. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy nem csupán az adóst érintő, és őt hátrányosan megkülönböztető rendelkezésről van szó, hiszen a végrehajtó által megállapított becsérték a végrehajtást kérő vagy egyéb érdekelt jogát vagy jogos érdekét is sértheti, és ezen érintett személyek is lehetnek olyan vagyoni helyzetben, amely a költségek előlegezését nem teszi lehetővé.

A Vht. 9. §-a szerint a végrehajtási eljárásokra is alkalmazandó Pp. által rögzített költségkedvezmények rendszere ugyanakkor éppen azért került kialakításra, hogy egyfajta védőhálót nyújtson a feleknek, illetőleg az arra jogosultaknak, ha egyébként a vagyoni helyzetük miatt nem tudnák bírósági eljárás útján érvényesíteni igényeiket. A Pp. 84. § (1) bekezdése is egyértelmű rendelkezést tartalmaz(ott): a jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a perköltséget fedezni nem tudó természetes személy felet a jogai megkönnyítése végett – kérelmére – részleges vagy teljes költségmentesség *illeti meg*. A 2016. évi CXXX. törvény (új Pp.) 94. § (1) bekezdése is hasonló rendelkezést tartalmaz (a jogok érvényesítésének az elősegítése érdekében biztosít lehetőséget valamely költségkedvezmény engedélyezésére). A Vht. 34. § (2) bekezdés második mondata viszont éppen ezen elvekkel és rendelkezésekkel ellentétes szabályozást tartalmaz, és a bírósághoz fordulás, illetőleg a tényleges jogorvoslat jogától fosztja meg azt, aki költségkedvezmény biztosítása lehetőségének a hiányában a szakértői díjelőleg letétbe helyezésére anyagi helyzeténél fogva nem képes. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az adott rendelkezés csupán a költségek előlegezésére, és nem a viselésére vonatkozik, viszont éppen azáltal, hogy e körben a jogorvoslatot keresők számára a költségkedvezmény engedélyezését megtiltja, valójában az előlegezésre képtelen jogosultakat számára a jogorvoslathoz való jog gyakorlását ellehetetleníti.

Összefoglalva:

A jogorvoslathoz való jog, mint alapvető jog csak akkor lehet tényleges és hatékony, csak akkor töltheti be a szerepét, ha az valóban minden, annak igénybevételére jogosult számára vagyoni helyzetétől függetlenül, és egyéb megkülönböztetéstől mentesen ténylegesen biztosított, e követelmény azonban az ingatlan becsértékét megállapító végrehajtói intézkedés elleni végrehajtási kifogás esetén a fent írtakra figyelemmel nem érvényesül, a kifogásolt jogszabályi rendelkezés vagyoni helyzet alapján a jogorvoslat igénybevételére jogosultak között különbséget tesz, és az előírt költségek előlegezésre képtelen jogosultakat a tényleges jogorvoslat lehetőségétől megfosztja, ők az intézkedés okozta esetleges sérelem orvoslására valójában nem jogosultak, és ez az Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmét jelenti, amely alapjog-korlátozás – a másodfokú bíróság álláspontja szerint – szükségesnek és arányosnak sem tekinthető.

Az Alkotmánybíróság döntésére irányuló indítvány

A fent kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. (Abtv.) 25. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Vht. 34. § (2) bekezdés második mondatának alaptörvényellenességét, azt teljes egészében semmisítse meg, továbbá az Abtv. 45. § (2) bekezdése szerint mondja ki a jelen ügyben való alkalmazhatósága kizárását.

Jelzi emellett a másodfokú bíróság – utalva az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontjára és az Abtv. 32. § (1) bekezdésére –, hogy adott esetben felmerülhet, hogy a Vht. 34. § (2) bekezdés második mondata nemzetközi szerződésbe is ütközik. E körben a másodfokú bíróság az Európai Unió Alapjogi Chartájára utal, amely 2000. december 7. napján Nizzában került aláírásra, és amely az Európai

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
52.Pkf.637.612/2021/3.**

Unióról szóló szerződés (EUSZ) 6. cikk (1) bekezdésébe illesztett kereszthivatkozással az uniós alapító szerződésekkel egyenértékű rangra emelkedett: ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint az EUSZ és az Európai Unió működéséről szóló szerződés. Az Európai Unió Alapjogi Chartája a VI. címében, az igazságszolgáltatással kapcsolatos jogok között, a 47. cikkben helyezi el a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog szabályait, és ezen belül – a cikk harmadik bekezdésében – úgy rendelkezik, hogy „Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybeviteléhez erre szükség van”. Megállapítható, hogy az európai jogvédelmi szint a jogorvoslatokkal kapcsolatosan azok hatékonyságának követelményét írja elő, amelynek érvényesülnie kell mind a jogalkotás, mind a tényleges alkalmazás terén, és hatékonynak csak az olyan jogorvoslat tekinthető, ami elérhető, és észszerűen alkalmas a sérelem sikeres orvoslásának biztosítására. Ehhez a fél számára biztosítani kell a lehetőséget eljárásbeli jogai megfelelő gyakorlására, szükség esetén a költségek előlegezése vagy az állam általi átvállalása mellett. A megfelelő eljáráshoz való jog azt a kötelezettséget is jelenti a jogalkotók számára, hogy nem tehetik a jogérvényesítést túlzottan nehézé vagy esetlegesen lehetetlenné a jogalanyok számára. A Vht. 34. § (2) bekezdés második mondatának tiltó rendelkezése miatt azonban az adott jogorvoslat körében az érintettek hatékony jogorvoslathoz való joga sérül, mivel a becsérték elleni végrehajtási kifogás előterjesztésére egyébként jogosultak egy része számára – akik a szakértői díj előlegezésére vagyoni helyzetüknél fogva nem képesek – a költségkedvezmény biztosításának lehetősége hiányában ez a jogorvoslat ténylegesen nem elérhető, és így ezen személyek esetleges sérelmeinek orvoslására nem alkalmas; a jogalkotó e körben a jogérvényesítést egyes jogosultak vonatkozásában kizárta, lehetetlenné tette, és ez ellentétben áll az Alapjogi Charta 47. cikkében írt követelményekkel is.

A másodfokú bíróság az Alkotmánybíróság fenti eljárásának kezdeményezésére az Abtv. 25. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján jogosult.

A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a Pp. 155/B. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. január 4.

dr. Tóth Tibor s. k.
a tanács elnöke

dr. Tóth Szilveszter s. k.
előadó bíró

dr. Keviczki-Kovács Zsuzsanna s. k.
bíró

A kiadmány hitelélül:

